

Фаріон, Ірина. «Англізми *прайд* і *гей* в соціополітичному контексті: до проблеми «семовбивства». *Лінгвостилістичні студії*, вип. 16, 2022, с. 104–13.
Farion, Iryna. "Anglicisms *Pride* and *Gay* in a Sociopolitical Context: the Phenomenon of 'Semantic Suicide'". *Linguostylistic Studies*, iss. 16, 2022, pp. 104–13.

УДК 81'276:81'37

<https://doi.org/10.29038/2413-0923-2022-16-104-113>

АНГЛІЗМИ ПРАЙД І ГЕЙ В СОЦІОПОЛІТИЧНОМУ КОНТЕКСТІ: ДО ПРОБЛЕМИ «СЕМОВБИВСТВА»

Ірина Фаріон

Національний університет «Львівська політехніка»,
Львів, Україна

Стаття присвячена проблемі соціокультурного та соціополітичного контексту вживання новоанглійзмів *прайд* і *гей*. Здійснено лексико-семантичний, етимологічний та ономазіологічний аналіз, під час яких розкрито загрози для процесів номінації проблеми підміни та переназivanja понять («семовбивства»), що зумовлені суспільно-політичним тиском. Доведено, що ці десемантизовані запозичення – це спосіб зумисного насадження українській культурі невластивих для неї цінностей.

Ключові слова: англійзм, новоанглійзм, соціополітичний контекст, барбаризація.

ANGLICISMS *PRIDE* AND *GAY* IN A SOCIOPOLITICAL CONTEXT: THE PHENOMENON OF 'SEMANTIC SUICIDE'

Iryna Farion

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

This article highlights the issue of new anglicisms *pride* and *gay* that has recently entered the Ukrainian language semantic domain and considers the features of their functioning in the social, cultural, and socio-political context. The subject matter of the study is not only the lexical-semantic field of these lexical units in English, their etymology, and the change of semantic interpretation under the influence of sociopolitical factors in the diachrony, but also the nature of lexical-semantic and paradigmatic connections of these lexical units in the Ukrainian language and the specific and adequate equivalents of them in Ukrainian.

Lexical-semantic, etymological, and onomasiological analysis of new Anglicisms *pride* and *gay* have demonstrated the decisive influence of extralinguistic socio-political factors on the perception of these lexical units in the Ukrainian language. The paradigmatic relations revealed the extralinguistic phenomenon of the so-called 'seme-suicide' – the substitution and renaming of concepts. It has been proven once again that random borrowings are a way to hide a specific native denotation (in this case: a pervert) and to plant a foreign phenomenon unacceptable for our culture using de-semanticized lexical signs in the projected paradigmatic relations for a political purpose.

The issue of false nominations, in other words, the substitution or renaming of concepts, is due to the differences in sociocultural and psycholinguistic background of the

source and a target language, including politically-agreed interpretation of English-American realities in Ukraine. Thus, the deconstruction (killing) of language meanings becomes an existential norm and one of the main tools of every totalitarian ideology (in the current conditions – left-liberal).

The new anglicisms under consideration are illustrative examples of borrowed anglicisms and manifestations of excessive barbarization of the Ukrainian lexical system, undermining its conceptual and cognitive foundation. The research findings indicate the necessity for a mandatory search for Ukrainian equivalents which may be relevant to foreign language realities or unacceptable for the Ukrainian language system.

Priority of a specific lexical unit before a borrowed one is the actualization of the conceptual and cognitive processes of the nation and the national, rather than borrowed creation of reality because the non-borrowed/native lexeme expresses and implies, while the foreign one, particularly in these cases, hides and distorts.

Key words: Anglicism, new Anglicism, sociopolitical context, barbarization.

Вступ. Проблема запозичених англійзмів в українській мові сягає свого системного опрацювання в останню чверть ХХ століття. Це зумовлено щоразу більшим впливом англійських країн у світовій політиці після завершення Другої світової війни 1945 року, де саме англійські союзники тоталітарної держави СРСР Сполучені Штати Америки та Великобританія вирішально спричинилися до перемоги над німецьким нацизмом. Показово це ілюструє історична фолтонська промова Вінстона Черчіля у Вестмінстерському коледжі США 5 березня 1946 року, де, наголосивши на перебуванні США «на вершині всесвітньої могутності», прем'єр-міністр додав, що США та Великобританія «повинні невпинно і безстрашно проголошувати великі принципи свободи і прав людини, які є спільним надбанням англійського світу...» (*Риторичний практикум* 188). Як син англійського лорда Рендольфа Черчіля і доньки американського магната Дженін Джером, він усвідомлював дуже добре – спільність мови, попри різність країн – це спільність світогляду та моделей поведінки (*Промови* 111).

Водночас незаперечним було історичне підґрунтя світового поширення англійської мови не лише через британські колонії в ХІХ ст., але й нарощення у ХХ ст. економічних потужностей США та Великобританії, звідки розвиток наукової термінології в різних галузях знань та наукових текстів англійською мовою. Ще на початку ХІХ ст. (1801 р.), в часи колоніального розростання Великобританії, Вільям Рассел показово зазначив: «Тисяча фунтів стерлінгів, витрачена на вчителів, книги і стипендії, зробила б більше для поневолення варварських народів, ніж 40 тисяч, витрачених на гармати, ядра, кулі і порох» (переклад. – І. Ф.) (*Кристал* 117).

Перша хвиля помітного проникнення англійзмів в українську мову припадає на кінець ХІХ – поч. ХХ століття як період нашого активного промислово-технічного розвитку (Муромцева 82). Натомість перший етап наукового вивчення англійзмів в українській мові датований 80-ми роками ХХ ст. і представлений працями Я. Голдованського, де він порушує питання їхньої діяхронної адаптації (етап *інновацій* – первісне вживання, *віртуалізму* –

незначне поширення і *неологізму* – загальноновизнане поширення) та історії проникнення в мову-реципієнта (Голдованський, «Етапи» 17–21; Голдованський, «Лексичні» 73). Відтак його дослідження трансформовані в злободенну лексикографічну працю вже в третьому тисячолітті «Словник англіцизмів» (Голдованський, *Словник*).

Лексико-семантичну структуру англізмів вивчає С. Олексієнко, слушно зауважуючи, що момент первинного вживання англізма визначає його стилістичну конотацію (14–17).

Разом із наступною лавиною англозапозичень у XXI столітті зростає і кількість дисертаційних праць про цей пласт лексики: Н. О. Попової, О. А. Стишова, С. А. Федорець, Л. М. Архипенко, Я. В. Битківської, О. М. Лапінської, Т. С. Майструк, Н. А. Ясинецької та інші, а також численні статті на цю тему переважно про ступені освоєння англізмів, їхню лексико-семантичну структуру, синтагматично-парадигматичні зв'язки і функціонування, доцільність та перспективність входження до мовної системи та вплив позамовних чинників. Проте в дослідженні англізмів зостається ще чимало ономазіологічно не осмислених процесів, що пов'язані з проблемами хибної номінації, а саме підміною та переназиванням понять, що зумовлені різним соціокультурним та психолінгвістичним підґрунтям у мові-джерелі та мові-вбирачеві, а також політично заангажованим трактуванням англоамериканських реалій в Україні.

Мета нашого дослідження на основі функціонування нещодавно поширених новоанглізмів (припадають на початок XXI ст.) *прайд* і *гей* розкрити соціокультурний та соціополітичний контекст їхнього вживання в мові-джерелі та мові-вбирачеві, зв'язок з етимологією у мові-джерелі та їхнє англомовне лексико-семантичне поле, проаналізувати загрозову для процесів номінації проблему підміни та переназивання понять («семовбивства»), пов'язаних із політичною упередженістю та тенденційністю, розкрити потребу пошуку українських відповідників.

Матеріал і методи дослідження. Джерелом нашого дослідження є відкритий публічний медійний простір, де частота вживання новоанглізмів *прайд* і *гей* є радше політичним замовленням, ніж українською реальністю. Застосовано *діахронний соціолінгвістичний метод*, що розкриває історичний вплив позамовних політичних чинників на семантичне поле слова, призводячи до підміни й переназивання понять – тобто деномінації, чи «семовбивства»; *описово-аналітичний метод* використано для вилучення зазначених новоанглізмів із загального тла новозапозичень та проаналізовано на предмет функціонування в мові-джерелі та мові-вбирачеві; *ономазіологічний метод*, завдяки якому досліджено історичне явище через його позначення мовними засобами та формування думки про них; *етимологічний метод* передбачає розкриття внутрішньої форми слова в мові-джерелі та розриву з етимологією у мові-вбирачеві.

Результати дослідження та дискусія. Новоанглізм *pride* зайшов в українську мову зі звуженим конотативним значенням, до якого зовсім не обов'язково шукати українських відповідників, бо це не лише не українська реальність, але й насильний політичний спосіб запровадити це явище в наш соціум. Його використовують здебільшого для означення ЛГБТ-спільнот, що вирішили публічно виставити свої проблеми через багатозначну в англійській мові лексему *pride* і, що показово, вплинути на законодавче визнання прав ЛГБТ та так званої гендерної ідеології через законопроекти від 2019 року №0931¹ (ініціатор І. Геращенко), №5488² (ініціатор Д. Шмигаль від 13.05.2021), №2693-2, 2693-д³ (ініціатор М. Потураєв, від 02.07.2020), що станом на травень 2022 року не ухвалені. Натомість у Верховній Раді 2021 року представлено «дорожню карту законопроектів рівності» (У Раді).

Щоб з'ясувати соціолінгвістичну природу англізма *прайд* та підстави його функціонування в українській мові, розкриємо систему значень цієї лексеми в мові-джерелі та її етимологію: *pride* [praɪd] *n* 1. 'гордість'; 2. 'почуття власної гідності'; 3. 'предмет гордості'; 4. 'краща (відбірна) частина чогось'; 5. 'пиха, чванство, гординя'; 6. (the ~) 'найвища точка; найвищий ступінь'; 'розквіт; верх'; 7. *poem.* 'блиск; розкіш'; 8. 'ватага' (левів); 9. 'тічка' (у самиці); *pride* [praɪd] *v* refl. (past і р. р. prided, pres. р. priding) 'гордитися, пишатися' (кимсь, чимсь – on, upon, in) (Гороть, Коцюк, Малімон, і Павлюк 1060–1061); 1. 'відчуття самозадоволення'; 2. 'почуття власної гідності та поваги до себе'; 3. 'переконавання, згідно з яким людина вважає себе кращою або важливішою за інших'; 4. 'сімейна група левів' (Cambridge).

Етимологічно середньоанглійське *prede* походить від пізньостароанглійського *pryto*, мерсійського *pride* (староанглійські діалекти) 'гординя як один із смертних гріхів; зарозумілість, зверхнє ставлення до інших; пихатість' та від староанглійського прикметника *prud* 'зарозумілий; той, що плекає високу думку про себе; засліплений гординею' (староангл. *prud* < старофранц. *prud* < старофранц. *prouz* 'хоробрий, відважний' < пізньолат. *prode* 'вигідний' < лат. *prodesse* 'бути корисним').

У середньоанглійській знаходимо й позитивні конотації – 'гордість, особиста честь, хороша репутація', а також 'хоробрість у тварин'. Більшість індоєвропейських мов використовують це слово в позитивному і негативному значенні (Online).

¹ Законопроект №0931 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гармонізації законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації із правом Європейського Союзу)» (друге читання) запроваджує покарання за будь-яку критику та зауваження щодо ЛГБТ.

² Законопроект №5488 «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо боротьби з проявами дискримінації» запроваджує штрафи та 8 років тюрми за критику чи негативне ставлення до ЛГБТ.

³ Законопроект «Про медіа в Україні» №2693-2, 2693-д встановлює штраф до 350 тисяч гривень за критику гей-парадів та ЛГБТ.

Наведемо знакову цитату з Біблії, переклад якої подарував англійцям Джон Вікліф: «*Pride goþ befor contricioun, & befor falling þe spirit shall ben enhauncid*» (*Wycliffe* 16:18). Українською митрополит Іларіон (Іван Огієнко) передав це так: «*Перед загибеллю гордість буває, а перед упадком – бундючність*» (Гей-парад).

Отже, попри багатозначність цього слова та його водночас позитивну й негативну етимологію, в українській мові це слово звузило своє значення, що зумовлено історичним контекстом мови-джерела. Історія виокремленого значення цього слова в сенсі ЛГБТ-спільнот сягає Сполучених Штатів Америки в 60-ті роки ХХ століття, коли це явище сприймали вкрай негативно як збочення й карали обмеженням волі з огляду на супутні наслідки на зразок наркоманії, алкоголізму та ін. Поліція щодо виявлення таких осередків провадила необхідні рейди, один з яких відбувся в ніч на 28 червня 1968 року в Нью-Йорку в гей-барі «Стовнволлін» (тепер національна пам'ятка США?). Під приводом перевірки ліцензії на продаж алкоголю силовики зайшли до бару та почали затримувати представників ЛГБТ-спільноти. У відповідь – почалася сутичка й масове заворушення. За рік на пам'ять про цю подію відбувся марш підтримки прав цієї спільноти, а відтак марші пройшли по всьому світові як «*марші рівності*» з різною вербалізацією в різних країнах (*Wycliffe*). Зокрема, в Австрії його називають «*веселковим парадом*» (нім. *Regenbogenparade*), в Голландії – «*рожева субота*» (нід. *Roze Zaterdag*), в Німеччині і Швейцарії – «*день Кристофер-стріт*» (англ. *Christopher Street Day*), в Японії – «*райдужний марш*» (англ. *Rainbow March*), у Латвії відбуваються «*дні дружби*», в Австралії це дійство злилося з карнавальними святами «*Марді гра*» (Гей-парад; Смирнов).

Натомість перші американські гей-паради мали назви «день свободи» (англ. *Freedom Day*) або «день звільнення геїв» (англ. *Gay Liberation Day*), проте в 1980-х роках їх замінено на «гей-парад» (карнавальне демонстрування своєї іншости) і «парад гордості» (начебто боротьба за рівні права), де використано основне, перше значення англізма ***pride***.

Вже 2000-го року в Римі відбувся перший «всесвітній парад гордості», який з 2014 року проводимуть, як і Олімпійські ігри, раз на п'ять років. Себто на прикладі цього загрозливого для наслідування явища відбувається безпрецедентна підміна понять, коли **у значення слова «гордість» вкладено цілком супротивну реалію** («семовбивство»), бо, як каже герой роману Дж. Орвела, «*руйнувати слова – це чудово*» (53). Таким способом соціополітичний контекст стає засобом зміни первісного значення слів, перетворюючи їх у фонетичні обгортки антиномій, коли «*війна – це мир, свобода – це рабство, неутво – це сила*» (Орвел 30).

Деконструкція (убивство) мовних значень стає екзистенційною нормою як основний інструмент кожної тоталітарної ідеології (тепер це ліво-ліберальна), завдання якої чорне назвати білим, а біле чорним, а

відтак, щоб Міністерство Миру масово вбивало людей, Міністерство Правди – фальсифікувало історію і сьогодення, а міністерство Любови чинило тортури – й усе це разом породжувало суцільне шизофренійне дводумство й семовбивство (< гр. *сема* – ‘значення’, ‘знак’): «Знати і не знати, усвідомлювати цілковиту правдивість чогось, водночас повторюючи ретельно сконструйовану брехню, і притримуватися двох взаємовиключних думок, знати, що вони суперечливі, і вірити однаково в обидві; застосовувати логіку проти логіки, відкидати мораль і водночас претендувати на неї, вірити в неможливість демократії й у те, що партія стоїть на сторожі демократії; забути те, що треба забути, і знову повертати його в пам’яті, коли в цьому виникає потреба, а потім швидко забути це знову: і головне застосувати цей самий процес до нього самого. Але найбільша віртуозність полягає в тому, щоб свідомо провалюватися в несвідомість, не усвідомлюючи того акту самогіннозу, який ти щойно здійснив. Навіть для того, щоб зрозуміти слово дводумство, потрібно вдатися до дводумства» (Орвел 38, 45, 49, 51).

До України це явище віднедавна тоталітарного характеру докотилося за президентства В. Януковича 2013 року, в якому чомусь взяв участь мер Мюнхена, натомість мер Києва В. Кличко слушно заборонив проведення цієї ходи 2014 року, яку назвали *гей-парадом*.

Від 2015 року ця реалія знову змінює назву на «*марш рівності*», використовуючи лексему «*рівність*» із підкреслено позитивним значенням як перевіреним психологічним прийомом позитивного впливу на суспільство, **щоб під правильною назвою робити неправильні речі**. До речі, слово *марш* походить від французького *marche* ‘хід, хода’, тоді як *парад* сягає латинського *paro* ‘готую, влаштовую’ (Словник іншомовних 621, 710).

Отож для цього явища в парадигматичних відношеннях добирають лексичні одиниці дуже високої моральної напруги на зразок *гідність*, *гордість*, *свобода*, *рівність*, що призводить до руйнування межі між антагоністичними поняттями як ключами до засадничих та абсолютних цінностей добра і зла, норми і потворства, моралі та аморальності.

Ця шкала нівелювання первинних значень слів, якщо брати до уваги джерело виникнення цієї реалії, має такий ланцюжок: *день свободи* → *день звільнення геїв* → *гей-парад* → *парад гордості* → *всесвітній парад гордості* → *марші рівності*.

Своєю чергою, англiзм *gay* [geɪ] *a* – це 1. ‘веселий; радісний; безтурботний’; 2. ‘яскравий, строкатий; нарядний; блискучий’; 3. ‘безпутний, непутящий’; 4. *амер.* ‘сварливий; нахабний’; 5. *розм.* ‘напідпитку’; 6. ‘гомосексуальний’ (Гороть, Коцюк, Малімон, і Павлюк 549); *adj.* 1. ‘гомосексуальний’; 2. ‘щасливий, веселий’; 3. ‘яскравий, живий’; 4. ‘розпусний’ (*Dictionary*).

Етимологічно середньоанглійське *gay* сягає кін. XIV ст. і означає ‘сповнений радості, веселий; легковажний, безтурботний; розпусний’ походить від старофранцузького *gai* ‘радісний, щасливий; приемний,

чарівний; прогресивний, розв'язний' (XII ст., пор. зі староеспанським *gauo*, португальським *gaio* та італійським *gajo*, які, ймовірно, також є запозиченнями з французької). Остаточне походження досі залишається предметом суперечок серед науковців (*Online*). У словникові Ерика Партриджа знаходимо, що старофранцузьке *gai* походить від франкського **gāhi* (пор. із давньоверхньонімецьким *gāhi* 'стрімкий, раптовий, різкий', що, ймовірно, є спорідненим із давньоверхньонімецьким *wahi* 'хороший, прекрасний'), проте не всі етимологи з цим згодні (Partridge 1248).

З початку XIV ст. – 'величний та прекрасний; чудовий та ефектно одягнений'; про речі – 'розкішний, ефектний, багатий' (сер. XIV ст.), про кольори – 'сяючий, блискучий, яскравий, живий' (кін. XIV ст.), про людей – 'вишукано одягнений' (кін. XIV ст.).

У 1890-х роках слово *gay* мало загальну негативну конотацію: словосполученням *gay house* називали бордель. Натомість сленгове значення 'гомосексуальний' (*прикм.*) виникає в психологічній літературі наприкінці 1940-х років.

Асоціація з (чоловічим) гомосексуалізмом, імовірно, отримала поштовх від терміна *gay cat*, який використовували в американській англійській ще в 1893 році на позначення *молодого бродяги, мандрівного робітника* (*Online*).

Щодо останнього, шостого, значення *гей* як 'гомосексуальний' (за Гороть, Коцюк, Малімон, і Павлюк), то найпоширенішим є український відповідник із ширшим значенням (як і саме слово *гей* в англійській мові) **збóченець** -нця, ч. Людина, чия поведінка, діяльність, погляди відхиляються від правильного або певного напрямку (*Збоченець*); 1. Той, хто має збочення (у 2 знач.) – *Ти віриш, що Катерина могла влаштувати таке собі шоу для збоченців? Вона ще, мабуть, у ляльки грається...* (Люко Дашвар); 2. *перен.* Той, хто збочує (у 3 знач.), відхиляється від правильного або загальноприйнятого напрямку в поведінці, діяльності, поглядах: *Йому вигідно прикидатися маргіналом і збоченцем, хоч сам він живе банальним міщанським життям* (із журн.) (*Словник української*).

Серед синонімів до *збоченця* в аналізованому контексті сповна прийнятні синоніми, що відображають українську ментальну картину: *розпусник, блудень, блудник, блудяга, гріховод, гріхоплут, розпутник* та ін. (Вусик 412). Такі номінації не викликають почуттів гордості та пишання у синтагмах «*маршем гордості*» чи «*маршем рівності*».

Казав Конфуцій, коли хочете щось правильно робити, то спершу правильно його назвіть, натомість в цих конкретних лексиковживаннях сховано цілком протилежний зміст: «*Їхнє горло – гріб відкритий, до обману язик їх схильний, отрута гадюча у них під губами*» (Святе Письмо, ап. Павло, 192). Так обернена мова стає конструктором хибної політичної мети та зміни самої дійсності.

Висновки та перспективи досліджень. Лексико-семантичний, етимологічний та ономазіологічний аналізи новоанглізмів *прайд* і *гей*

засвідчили визначальний вплив зовнішніх позамовних соціополітичних чинників на сприйняття цих лексичних одиниць. Через їхні парадигматичні відношення розкрито внутрішньомовне явище так званого «семовбивства» – підміни та переназивання понять. Вкотре доведено, що в цьому випадкові запозичення – це спосіб приховати питомий денотат (зокрема *збоченець*), аби з політичною метою насадити неприйнятне для нашої культури чужорідне явище під десемантизованими лексичними знаками в накинутих парадигматичних відношеннях. Так деконструкція (убивство) мовних значень стає екзистенційною нормою як основний інструмент кожної тоталітарної ідеології (в теперішніх умовах – ліво-ліберальної).

Пропоновані новонанглізми – це лише окремі приклади в розлогії перспективній праці про запозичення англійзмів як прояву надмірної барбаризації української лексичної системи, підриву її поняттєво-мисленнєвої бази та обов'язкового пошуку українських відповідників, що були б, за потреби, релевантні чужомовним реаліям. Першорядність питомих лексем перед запозиченнями – це актуалізація поняттєво-мисленнєвих процесів нації та національне, а не позичене творення дійсності, позаяк своє виказує і підказує, натомість чуже, зокрема в цих випадках, приховує і спотворює.

Список використаної літератури

- Архипенко, Людмила. *Іншомовні лексичні запозичення в українській мові: етапи і ступені адаптації (на матеріалі англійцизмів у пресі кінця XX – початку XXI ст.)*: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Харків, 2005.
- Архипенко, Людмила. *Етапи і ступені адаптації іншомовних лексичних запозичень в українській мові (на матеріалі англійцизмів у пресі кінця XX–початку XXI ст.)*. Харків, 2008.
- Битківська, Ярина. *Тенденції засвоєння і розвитку семантики англійзмів у сучасній українській мові*: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Тернопіль, 2008.
- Вусик, Олексій. *Словник синонімів української мови*, за ред. А. М. Поповського. 2-ге вид. Тернопіль: Начальна книга – Богдан, 2013.
- Гей-парад*. Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%B5%D0%B9-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B4>.
- Голдованський, Ярослав. «Етапи розвитку слів іншомовного походження в лексичній системі мови-реципієнта». *Іноземна філологія*, вип. 69, 1983, с. 17–21.
- Голдованський, Ярослав. «Лексичні англійцизми в сучасній українській мові». *Лексика української мови в її зв'язках із сусідніми слов'янськими і неслов'янськими мовами*. Ужгород, 1982.
- Голдованський, Ярослав. *Словник англійцизмів*. 2018. URL: <https://kzref.org/slovník-anglicizmiv.html>.
- Гороть, Євгенія, Коцюк, Леся, Малімон, Леся, і Павлюк Алла. *Англо-український словник*. Вінниця: Нова Книга, 2006.
- Збоченець*. Словник. UA. Портал української мови та культури. URL: <https://slovnuk.ua/index.php?swrd=%D0%B7%D0%B1%D0%BE%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%86%D1%8C>.
- Кристал, Девід. *Английский язык как глобальный*. Москва: Весь мир, 2001.

- Лапінська, Ольга. *Англiцизми в структурi українського художнього тексту кiнця ХХ – початку ХХI ст.* Автореф. дис. ... канд. фiлол. наук: 10.02.01. Днiпропетровськ, 2013.
- Майструк, Тетяна. *Англiйськi запозичення у функцiонально-стильових рiзновидах української мови кiнця ХХ – початку ХХI столiть.* Автореф. дис. ... канд. фiлол. наук: 10.02.01. Кривий Рiг, 2010.
- Муромцева, Ольга. *Розвиток української лiтературної мови в 2-й пол. ХІХ – поч. ХХ ст.* Харкiв, 1985.
- Олексiєнко, С. «Про лексико-семантичний розвиток запозичень». *Мовознавство*, № 3, 1976, с. 14–17.
- Орвел, Джорж. 1984. Киiв: Видавництво Жупанського, 2015.
- Попова, Наталiя. *Запозичення з англiйської мови в лексико-семантичну систему української мови кiнця ХХ та початку ХХI столiття.* Автореф. дис. ... канд. фiлол. наук: 10.02.01. Харкiв, 2002.
- Промови, що змiнили свiт.* Переклад з англ. В. Горбатько. Киiв, 2018.
- Риторичний практикум.* Львiв: Видавництво Львiвської полiтехнiки, 2018.
- Святе Письмо Старого та Нового Завiту.* United Bible Societies, 1991.
- Словник iншомовних термiнiв*, укл. С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. Киiв: Наукова думка, 2000.
- Словник української мови.* У 20 т. Киiв: Наукова думка, 2010–2020. URL: <https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=187476&page=1100>
- Смирнов, Петро. *Прайд чи гей-парад? Iсторiя, термiни, український контекст.* URL: https://zmina.info/articles/rozbir_dlja_chajnikiv_shho_take_prajd/.
- Стишов, О. *Динамiчні процеси в лексико-семантичній системi та словотворi української мови кiнця ХХ ст. (на матерiалi мови засобiв масової iнформацiї):* дис. ... д-ра фiлол. наук: 10.02.01. Киiв, 2003.
- У Радi представили Дорожню карту законопроектiв рiвностi.* URL: <https://50vidsotkiv.org.ua/u-radi-predstavlyly-dorozhnyu-kartu-zakonoprojektiv-rivnosti/>.
- Федорець, Сергiй. *Англiйськi запозичення в мовi сучасної української реклами:* дис. ... канд. фiлол. наук: 10.02.01. Харкiв, 2005.
- Ясинецька, Наталiя. *Структурно-семантичнi особливостi та функцiонування новiтнiх англiзмiв в українській мовi:* дис. ... канд. фiлол. наук: 10.02.01. Киiв, 2013.
- Cambridge Dictionary.* URL: <https://dictionary.cambridge.org>.
- Dictionary by Merriam-Webster.* URL: <https://www.merriam-webster.com/>.
- Online Etymology Dictionary.* URL: <https://www.etymonline.com/>.
- Partridge E. *Origins. A Short Etymological Dictionary of Modern English.* London, New York: Routledge, 2006.
- Wycliffe Bible*, 1382. Wiki. URL: [https://en.wikisource.org/wiki/Bible_\(Early_Wycliffe\)/Prouerbys#Capitulum_XVI](https://en.wikisource.org/wiki/Bible_(Early_Wycliffe)/Prouerbys#Capitulum_XVI).

References

- Arkhypenko, Liudmyla. *Inshomovni leksychni zapozychennia v ukrainskii movi: etapy i stupeni adaptatsii (na materialy anhlitsyzmiv u presi kintsia ХХ – pochatku ХХI st.).* PhD Thesis. Kharkiv, 2005.
- Arkhypenko, Liudmyla. *Etapy i stupeni adaptatsii inshomovnykh leksychnykh zapozychen v ukrainskii movi (na materialy anhlitsyzmiv u presi kintsia ХХ–pochatku ХХI st.).* Kharkiv, 2008.
- Bytkivska, Yaryna. *Tendentsii zasvoiennia i rozvytku semantyky anhlizmiv u suchasni ukrainskii movi.* PhD Thesis. Ternopil, 2008.
- Vusyk, Oleksii. *Slovnyk synonimiv ukrainskoi movy*, edited by A. M. Popovskyi. 2nd ed. Ternopil: Nachalna knyha – Bohdan, 2013.

- Hei-parad*. Wikipedia. uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%B5%D0%B9-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B4.
- Holdovanskyi, Yaroslav. "Etapy rozvytku sliv inshomovnoho pokhodzhennia v leksychnii systemi movy-retskyiienta". *Inozemna filolohiia*, iss. 69, 1983, pp. 17–21.
- Holdovanskyi, Yaroslav. "Leksychni anhlytsyzmy v suchasni ukrainskii movi". *Leksyka ukrainskoi movy v yii zviyazkakh iz susidnimy slovianskymy i neslovianskymy movamy*. Uzhhorod, 1982.
- Holdovanskyi, Yaroslav. *Slovnnyk anhlytsyzmiv*. kzref.org/slovnnyk-anglicizmiv.html.
- Zbochenets*. Slovnnyk ua portal ukrainskoi movy ta kultury. slovnnyk.ua/index.php?swrd=%D0%B7%D0%B1%D0%BE%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%86%D1%8C.
- Horot, Yevheniia, Kotsiuk, Lesia, Malimon, Lesia, and Pavliuk Alla. *Anhlo-ukrainskyi slovnnyk*. Vinnytsia: Nova Knyha, 2006.
- Rytorychnyi praktykum*. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2018.
- Crystal, David. *Anglyiskyi yazyk kak hlobalnyi*. Moskva: Ves myr, 2001.
- Lapinska, Olha. *Anhlytsyzmy v strukturi ukrainskoho khudozhnoho tekstu kintsia XX – pochatku XXI st.*: PhD Thesis Abstract. Dnipropetrovsk, 2013.
- Maistruk, Tetiana. *Anhlyiskyi zapozychennia u funktsionalno-stylovykh riznovydakh ukrainskoi movy kintsia XX – pochatku XXI stolit.* PhD Thesis Abstract. Kryvyi Rih, 2010.
- Muromtseva, Olha. *Rozvytok ukrainskoi literaturnoi movy v 2-ii pol. XIX – poch. XX st.* Kharkiv, 1985.
- Oleksienko, S. "Pro leksyko-semantychnyi rozvytok zapozychen". *Movoznavstvo*, no 3, 1976, pp. 14–17.
- Orwell, George. 1984. Kyiv: Vydavnytstvo Zhupanskoho, 2015.
- Popova, Nataliia. *Zapozychennia z anhlyiskoi movy v leksyko-semantychnu systemu ukrainskoi movy kintsia XX ta pochatku XXI stolittia*. PhD Thesis Abstract. Kharkiv, 2002.
- Promovy, shcho zminyly svit*. Translated by V. Horbatko. Kyiv, 2018.
- Rytorychnyi praktykum*. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2018.
- Sviate Pysmo Staroho ta Novoho Zavitu*. United Bible Societies, 1991.
- Slovnnyk inshomovnykh terminiv*, edited by S. M. Morozov, L. M. Shkaraputa. Kyiv: Naukova dumka, 2000.
- Slovnnyk ukrainskoi movy*. 4 vols. Kyiv: Naukova dumka, 2010–2020. services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=187476&page=1100
- Smyrnov, Petro. *Praid chy hei-parad? Istoriia, terminy, ukrainskyi kontekst*. zmina.info/articles/rozbir_dljia_chajnikiv_shho_take_prajd/.
- Styshov, Oleksandr. *Dynamichni protsesy v leksyko-semantychnii systemi ta slovtvori ukrainskoi movy kintsia XX st. (na materialy movy zasobiv masovoi informatsii)*. Doctoral Thesis. Kyiv, 2003.
- U Radi predstavlyly Dorozhniu kartu zakonoproiektiv rivnosti*. 50vidsotkiv.org.ua/u-radi-predstavlyly-dorozhnyu-kartu-zakonoproiektiv-rivnosti/.
- Fedorets, Sergii. *Anhlyiskyi zapozychennia v movi suchasnoi ukrainskoi reklamy*. PhD Thesis. Kharkiv, 2005.
- Yasynetska, Nataliia. *Strukturno-semantychni osoblyvosti ta funktsionuvannia novitnikh anhlyizmiv v ukrainskii movi*. PhD Thesis. Kyiv, 2013.
- Cambridge Dictionary*. dictionary.cambridge.org.
- Dictionary by Merriam-Webster*. www.merriam-webster.com/.
- Online Etymology Dictionary*. www.etymonline.com/.
- Partridge E. *Origins. A Short Etymological Dictionary of Modern English*. London, New York: Routledge, 2006.
- Wycliffe Bible*, 1382. Wiki. [en.wikisource.org/wiki/Bible_\(Early_Wycliffe\)/Prouerbys#Capitulum_XVI](http://en.wikisource.org/wiki/Bible_(Early_Wycliffe)/Prouerbys#Capitulum_XVI).

Стаття надійшла до редколегії 28.05.2022